



**Cuvânt de deschidere al Ministrului Justiției, Titus Corlățean
la Congresul Avocaților
-București, 15-16 iunie 2012-**

Este o onoare pentru mine să particip la lucrările acestui congres. Cooperarea cu profesiile juridice a fost și este esențială pentru Ministerul Justiției. Aplicarea legii presupune implicarea activă a tuturor profesiilor juridice, iar profesia de avocat are un loc special în orice stat de drept.

Reforma în justiție

Contribuțiile dumneavoastră la promovarea unor măsuri de reformă în justiție, la elaborarea noilor Coduri, a celorlalte legi importante pentru sistemul de justiție au fost esențiale; de asemenea, privind în viitor, cred cu convingere că nicio lege nu se poate realiza fără implicarea activă, profesionistă și constructivă a celor care urmează să o aplice. De aceea mă aștept și vă invit să participați activ și cu responsabilitatea ce caracterizează profesia, la toate dezbaterile de idei și de controverse juridice capabile să ne ajute pe noi toți și societatea în ansamblu, mediul economic, să ne dezvoltăm și să evoluăm pe principii nu doar legale dar și corecte, morale.

După cum știți, ca urmare a reformelor legislative, care vizează în primul rând sistemul judiciar, eforturile tuturor instituțiilor din sistem trebuie să se concentreze pe activitățile necesare pentru punerea în aplicare a noilor Coduri. Data de 1 septembrie va fi un nou pas foarte important, intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă fiind un moment deosebit din toate punctele de vedere. Este o schimbare majoră, o schimbare care trebuie foarte bine pregătită la nivelul fiecărui actor din cadrul sistemului de justiție.

Institutul Național al Magistraturii și Consiliul Superior al Magistraturii au datoria de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea pregătirii magistraților, iar la rândul său, Ministerul Justiției va oferi întregul sprijin și întreaga sa expertiză pentru atingerea acestui obiectiv.

De altfel, sunt mulțumit să vă anunț că miercură trecută în cadrul ședinței de Guvern am reușit să promovez un memorandum având sprijinul Primului Ministru și deschiderea și sprijinul Vice-prim ministrului, Ministru al Finanțelor, un memorandum care practic securizează resursele financiare necesare în perspectiva viitoarei rectificări bugetare (sfârșit de iulie, început de august), care vizează în primul rând pregătirea corespunzătoare a intrării corecte în vigoare a Codului de procedură civilă, și aici mă refer la posturile necesare de magistrați, judecători, personal auxiliar. Mă refer, de asemenea, la aspecte importante legate de dotare cu mobilier, de logistică, anumite aspecte legate de infrastructura instanțelor, lucruri pe care, în egală măsură, dacă mă refer la posturile de magistrați asistenți, mi-au fost ridicate în atenție de Înalta Curte și respectiv lucruri care vizează Inspekția Judiciară, de asemenea alocarea unor resurse umane suplimentare.

În mod firesc, responsabilitatea aplicării noilor Coduri revine și celorlalți actori din cadrul sistemului de justiție, iar rolul avocatului este esențial. Sunt convins că veți lua cele mai bune măsuri și veți aplica cele mai bune politici astfel încât întregul corp al avocaților să fie pregătit pentru acest moment. Experiența pozitivă care a însoțit intrarea în vigoare a Codului civil trebuie să fie un exemplu de bune practici, care ar trebui preluat și pentru NCCP.

Pentru modul în care ați înțeles să sprijiniți „intrarea în scenă” a NCC, aș dori să vă felicit și să vă mulțumesc!

După cum spuneam, Ministerul Justiției va depune la rândul său toate eforturile pentru a sprijini acest proces laborios, dar acesta depinde și de o serie de decizii pe care trebuie să le luați doar dumneavoastră, în interiorul profesiei. Vorbim de decizii care se referă atât la pregătirea continuă a practicienilor, dar și de principiile ce vor sta la baza organizării viitorului examen de admitere în profesie. Sunt provocări cărora este necesar să le răspundeți urgent și având în atenție cu prioritate asigurarea interesului cetățeanului.

În același timp, avem datoria să îndeplinim angajamentele asumate de România în cadrul MCV. Nu este o obligație a MJ sau a CSM sau a ICCJ, este o obligație a tuturor instituțiilor și este o obligație asumată în fața cetățenilor.

Am spus și voi repeta ori de câte ori am ocazia: nu vom schimba nimic de dragul schimbării, nu vom reveni asupra măsurilor de reformă deja implementate de guvernele anterioare și apreciate în rapoartele CE. Noul Guvern este determinat să continue trendul ascendent al reformei sistemului judiciar și ne dorim ca sistemul judiciar în ansamblul său să își asume gestionarea măsurilor de reformă.

Sperăm ca viitorul raport al CE să surprindă cu obiectivitate toate progresele reale înregistrate în cei 5 ani de MCV și să cuprindă concluziile oneste ce decurg din aceste realizări.

Mai mult decât atât, ceea ce contează este ca demersurile de reformă a justiției să continue și să răspundă nevoilor reale ale cetățenilor, indiferent de modul în care MCV va fi gestionat în viitor.

Este astfel important ca România să se implice activ în agenda europeană pe justiție, care are printre obiective asigurarea unei justiții eficiente și apropiate de cetățean.

Spre exemplu, în cadrul ultimului Consiliu JAI de la începutul acestei luni am susținut adoptarea unui text de compromis al unei viitoare directive care impune standarde riguroase de garantare a dreptului la apărare și accesul la serviciile avocatului, promovând împreună cu Franța soluția realistă de a avea mai mult timp la dispoziție pentru transpunerea viitoarei directive. De asemenea, împreună cu ministrul francez al justiției, am atras atenția asupra necesității de a asigura un acces real și mai facil la serviciile și asistența unui avocat pentru persoanele cu venituri modeste, o sensibilitate socială de altfel de înțeles pentru guvernele de la București și Paris. Îmi exprim convingerea că Uniunea Națională a Barourilor din România va sprijini Ministerul Justiției în procesul de transpunere a legislației UE. Experiența dumneavoastră practică este esențială pentru a avea un cadru normativ coerent și eficient, care să corespundă realităților societății românești. Puteți împărtăși și altora din experiența dvs. Încheierea unui protocol de colaborare cu Uniunea Barourilor din Republica Moldova ar putea constitui un astfel de exemplu și reprezintă o așteptare personală a ministrului justiției.

Considerăm că o deschidere mai accentuată spre cooperare a avocaților în relația cu instituții naționale și europene, dublată de o implicare mai aplicată în politicile publice ale MJ ar fi și în interesul profesiei dumneavoastră.

Integritate

Asumarea acestor obiective nu poate însă face abstracție de un aspect important: creșterea gradului de integritate în sistemul de justiție, în cadrul fiecărei profesii în parte și, implicit, creșterea nivelului de încredere a cetățeanului în justiție în general și în fiecare participant la îndeplinirea actului de justiție.

Am citit zilele trecute „Raportul de activitate al UNBR pe 2011-2012” și nu am putut să nu remarc importanța pe care documentul o acordă transparenței și creșterii standardelor profesionale și morale.

Programul de Guvernare include angajamentul privind implementarea SNA, document asumat de Guvern și Parlament.

SNA cuprinde un obiectiv ce vizează integritatea în cadrul sistemului judiciar. Vă invit să colaborăm în cadrul acestei Strategii și să identificăm acele măsuri care pot consolida independența, transparența și predictibilitatea justiției ca serviciu public.

Axioma majoră pe care este construită SNA este aceea a asumării răspunderii pentru „curățenia” sistemului din interiorul său. Această axiomă a valabilă atât pentru instituțiile publice cât și pentru organizațiile private, companiile comerciale și chiar pentru profesiile liberale.

Din păcate, au existat cazuri de corupție, de fraudă și sigur vor mai exista, dar este foarte important ca mesajul transmis de conducerea dumneavoastră să fie cel de fermitate, de respingere totală a oricărei manifestări care contravine legii.

Fiind o profesie liberală știți mai bine ca mine cât de importantă este încrederea cetățeanului. Implicarea în scandaluri de corupție, în zona economiei subterane, a evaziunii fiscale vor aduce câștiguri pentru o mică parte a avocaților; în schimb, va lovi grav în profesie, în toți ceilalți avocați - marea majoritate - care înțeleg să-și exercite în limitele legii și cu bună-credință profesia.

Este necesar să vă mențineți standardele și să vă luptați pentru ca acestea să fie respectate de toți membrii profesiei. Nu e ușor și nu e comod să aplicați sancțiuni unui coleg, dar acest lucru este esențial dacă doriți să vă bucurați pe mai departe de respectul și încrederea cetățeanului. Depinde de atitudinea fiecăruia dintre dvs. dacă cetățeanul va alege să apeleze la avocat, chiar dacă este mai costisitor, sau să ocolească avocatul, pentru că este mai sigur.

Invit Uniunea să lucreze împreună cu MJ, cu celelalte autorități, pentru a impune standarde de integritate și pentru a respinge practicile ilegale sau pe cele situate la limita legii.

Problematika „barourilor paralele”

Recent, justiția s-a pronunțat definitiv într-un caz notoriu de exercitare fără drept a profesiei de avocat. Acesta sperăm să fie un prim pas important în procesul de eliminare a elementelor care, ocolind exigențele legale ale intrării în profesiei, ne oferă de ceva vreme

un exemplu clasic de ceea ce înseamnă încălcarea legii. Încurajăm profesia să folosească toate armele legale pentru a stopa activitatea acestor forme de parazitare.

Asistență judiciară

Unul dintre aspectele de colaborare dintre profesia de avocat și UNBR (pe de o parte) și MJ (pe de altă parte) este, fără îndoială, capitolul asistenței judiciare. Practica ne-a arătat că sistemul de asistență judiciară – cu cele două componente ale sale: asistență din oficiu în penal și ajutor public judiciar în materie civilă - este unul necesar și bine articulat.

Desigur, există și o serie de probleme – unele firesc apărute din cauza schimbării în 2009 – 2011 a contextului economic, altele rezultate din aplicarea neunitară – pe care ne propunem ca, împreună cu UNBR, să le remediem.

Eforturi din partea MJ s-au făcut și se fac în continuare. În vederea evitării situației privind întârzierea plăților către Barouri, generalizată la nivelul perioadei 2009-prezent, sunt în derulare demersuri între Ministerul Justiției și Ministerul Finanțelor Publice pentru crearea unui titlu separat de cheltuieli în bugetul de stat, destinat strict cheltuielilor cu avocații din oficiu în materie penală și a celor cu ajutorul public judiciar în materie civilă. Astfel, aceste cheltuieli vor fi evidențiate distinct și nu se vor mai regăsi la titlul „Bunuri și servicii”, fapt care va facilita o gestionare mai eficientă și o plată mai rapidă a acestor cheltuieli la nivelul Ministerului Justiției.

Probleme legate de sediile instanțelor care pot afecta și activitatea avocaților

Au fost sesizate o serie de aspecte legate de sediile instanțelor, cazuri punctuale unde acestea nu mai asigură funcționalitatea necesară și fluxurile obligatorii determinate de activitatea specifică (exemplul cel mai recent fiind Judecătoria Cornetu). În acest sens s-au făcut demersuri, s-au formulat și prezentat mai multe soluții curților de apel, pentru rezolvarea în termeni cât mai convenabili, cu un minim efort financiar a situațiilor prezentate, în special prin identificarea de imobile care ar putea fi preluate, în anumite condiții, de la administrațiile locale în patrimoniul Ministerului Justiției.

Vreau să vă mulțumesc o dată în plus pentru sprijinul acordat MJ în toți acești ani și sper să avem o colaborare și mai strânsă pe viitor, singurul beneficiar fiind cetățeanul. Vă doresc succes!